Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 92 (592) ♦ Четвер, 20 травня 1993 року ♦ Ціна 8 крб.

Парламентська хроніка

ПОТЕРПАЮТЬ УСІ. НІХТО НЕ ВИНЕН!

Денне і вечірне засідання 18 травня

На двох засіданнях депутати заслухали звіти Голови правління Національного банку України В.Ющенка «Про стан грошового обігу та основні напрями грошово- кредитної політики НБУ на 1993 рік», голови Фонду держмайна України В.Прядка про стан приватизації в країні. Доповідачі відповіли на запитання, а депутат О.Барабаш (Дніпропетровськ) виступив зі співдоповіддю, в якій звинувачував уряд у невиконанні Держпрограми приватизації на 1992 рік. Затим депутати приступили до обговорення. Як і слід було чекати, думки щодо додаткових повноважень Кабінету міністрів з окремими нюансами полярно розділилися: продовжувати — не продовжувати, і таким чином визначилася головна дилема суперечок.

(Закінчення на 2-й стор.).

- СІМ РАЗІВ УПАДИ, ЗАТЕ ВІСІМ РАЗІВ ЗВЕДИСЬ. У НАШОГО НАРОДУ ВИСТАЧИТЬ СИЛ І РОЗУМУ, ЩОБ СКОРИСТАТИСЯ ЦІЄЮ ПОРАДОЮ.

- НАМ ПОТРІБНИЙ НОВИЙ ЦИВІЛІЗОВАНИЙ СПІЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РИНОК. ТІСНІША ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ - - УМОВА ВИЖИВАННЯ НАШОЇ ДЕРЖАВИ.

Інтерв'ю в кулуарах

Петро Осадчук:

Нинішній склад Верховної Ради неспроможний приймати рішення й закони, які б оперативно впливали на нинішній стан справ у економіці. Тому сьогодні ми просто повинні продовжити повноваження уряду, делеговані йому в кінці минулого року. Звичайно, є й справедливі нарікання на роботу Кабінету міністрів. Але в основному уряд робить серйозні кроки в напрямку стабілізації ситуації.

(Закінчення на 2-й стор.)

Шановні читачі!

Преса України в скрутному становищі. Не вистачає паперу, не вистачає й коштів на папір, оплату послуг зв'язківців, видавництв. Важкі умови, які склалися для преси, повною мірою стосуються і «Голосу України».

За нинішніми цінами річна передплата на нашу газету має бути 6 тисяч крб.

І все ж ми не хочемо оголошувати нову передплату на друге півріччя. А пропонуємо інший варіант. Наші нинішні передплатники, які обрали «Голос України» на весь 1993 рік, мають доплатити у своїх поштових відділеннях по 1000 карбованців і це гарантує їм отримання газети протягом другого півріччя. (Аби не виникало непорозумінь, плутанини у поштових відділеннях, нагадуємо для них, що ця інформація надходила (для Києва) за № 49-04-3845 від 23.04.93р., (для республіки) за № 1760 від 26.04.93 р.). А нові передплатники мають оформляти собі доставку газети за цінами: на півроку — 3 тисячі карбованців, на квартал — 1500 карбованців, на місяць — 500 карбованців. І доплата 1000 крб., і нова передплата на II півріччя приймаються до 12 червня усіма відділеннями зв'язку України.

Нагадуємо індекс. Видання українською мовою — 60955, російською — 60997.

Зустріч з головами обласних рад

18 травня відбулася робоча зустріч Голови Верховної Ради України І.С.Плюща з головами обласних, Київської і Севастопольської міських Рад народних депутатів.

Обговорено актуальні питання соціально-економічного розвитку, діяльності місцевих Рад, проблеми регіонального самоврядування.

В розмові взяли участь перший заступник Голови Верховної Ради В.В.Дурдинець, заступник Голови Верховної Ради В.Б.Гриньов, народні депутати.

Прес-центр Верховної Ради України

Референдум сіє сумніви

Після проведеного референдуму серед сербського населення Боснії ситуація в цій країні дедалі більше загострюється. У зв'язку з останніми подіями, які мали місце в цьому регіоні, МЗС України розповсюдило заяву. В ній зокрема наголошується, що референдум проводили в умовах бойових дій і в ньому взяли участь представники лише однієї етнічної групи. Опитування також проводили й на захоплених силою територіях. Ці обставини ставлять під сумнів щирість намірів організаторів референдуму.

Українська сторона, стверджується в документі, підтримує зусилля ООН, НБСЄ, ЄС, спрямовані на пошук шляхів мирного врегулювання конфлікту в Боснії і Герцеговині. Тому наша держава надає великого значення практичній реалізації плану Венса-Оуена, який створює необхідну основу для політичного розв'язання проблеми.

КРАЩИЙ ВИХІД — НА ПЕНСІЮ

Дещо несподіваний вихід на пенсію Віктора Антонова, який займав пост міністра машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України, за його ж словами, пояснює заява на ім'я прем'єр-міністра Леоніда Кучми. У ній, зокрема, сказано, що створене 1992 року на базі 16 підприємств колишнього союзного підпорядкування відомство нині нараховує 3600 підприємств та організацій. Незважаючи на це, в Україні й досі не відкрито кредитної лінії для конверсії військово-промислового комплексу, а апарат міністерства у кількості 300 чоловік явно недостатній для ефективної роботи. Через це Віктор Антонов сам запропонував прем'єрові традиційний вихід з цього становища. Чим прем'єр і скористався, відправивши Антонова на пенсію.

Ліс рук — за меджліс

Як повідомив наш кореспондент, в День пам'яті жертв депортації у Сімферополі відбувся найчисленніший за всю історію автономного Криму мітинг — на майдан вийшло 25 тисяч чоловік. Вимоги — негайне визнання меджлісу кримськотатарського народу, створення кримськотатарської національної автономії.

Аушев був стриманим

Представник Президента України на Херсонщині О.Мельников і Президент Інгушетії Р.Аушев підписали у Херсоні договір про економічне співробітництво. Втім, зв'язки між цими регіонами давні. Нині гостей цікавить наш досвід у тваринництві, рільництві, організації виробництва, нам же вони можуть допомогти нафтопродуктами. Правда, Р.Аушев був стриманим у обіцянках: багато чого залежить від Росії.

У наступному випуску

Закон України

Про охорону прав на сорти рослин

Парламентська хроніка

ПОТЕРПАЮТЬ УСІ. НІХТО НЕ ВИНЕН!

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Три з половиною години дебатів у сесійному залі підтвердили: Україна опинилася в політичному каламутному водовороті, коли одні органи влади не дуже добре знають, що роблять другі, а треті взагалі змушені або виконувати протилежні за змістом і характером постанови двох перших, або діяти по-своєму. Всупереч і першим, і другим. Тож і вийшло у нас, що керували народногосподарським комплексом і парламент, і уряд, і НБУ, і Фонд держмайна, і окремі керівники на місцях, і мафія на всіх рівнях, а коли дійшло до пошуків, хто ж винний у тому, що Україна опинилася в такому жалюгідному становищі, то виявилося — або ніхто, або уряд.

У всякому разі з доповіді В. Ющенка стало відомо, що НБУ не емісіював жодного карбованця без відома або уряду, або парламенту. Уряд, як відомо, створював комісії, щоб дізнатися, хто ж розкручує маховик інфляції, а Верховна Рада взагалі збирається «судити» всіх підряд, так нібито й непричетна до передколапсового стану в країні. Отже, «винних» нема, тільки прогноз невтішний: зростуть ціни в 2,3 раза, інфляція сягне 20—30 відсотків на рік. Саме час затягнути, як після громадянської: «Ах разменяйте мине сорок миллионов!» і не дивитися на цінники в магазинах...

Те ж саме й з приватизацією. Гроші, сила-силенна їх, витають у неконтрольованому готівковому обігу, ніхто не знає, що і скільки коштує, що конкретно стоїть за конкретним купоном, а приватизація не рухається. Приватизовано 0,4 відсотка від запланованого. І знову В. Прядко заявив: «винні» стислі терміни приватизації, недостатнє фінансове і кадрове забезпечення процесу, невизначеність з різними майновими комплексами на кшталт що воно і чиє воно є.

І все-таки пропозиції уряду щодо того, щоб зібрати в одних руках управління економікою, особливого захоплення серед депутатів не викликали. Противники уряду були «на коні»: ще б пак, дали повноваження, а вони не справилися, тому відібрати все, і баста. Було конструктивніше: нехай видають декрети, але тільки на підсилення вже прийнятих парламентом законів.

І. Гопей (Полтавщина) запропонував продовжити повноваження тільки під конкретну урядову програму, а депутати В. Білий (Рівненщина) і В. Єщенко (Київщина) запропонували Президентові «виявити волю» і підтримати реформи своїми указами. І тільки невелика частина депутатів, здається, зрозуміла, що коли корабель іде на дно, то не варто сперечатися, кому стояти за штурвалом — боцману, шкіперові чи капітанові. Треба елементарно дірки залатати.

А взагалі-то усі ті звіти й суперечки нагадували описане ще Дж. Оруеллом у «Скотному Дворі»: «Щонеділі Крикун, підтримуючи роздвоєною ратичкою довгий аркуш паперу, зачитував їм нескінченні цифри, з яких виходило, що виробництво всіх видів продовольства збільшилося на 200, 300 чи 500 відсотків — зважаючи на обставини. У тварин не було підстав піддавати сумніву ці цифри, тим більше, що вони вже гуманно пам'ятали, якими були справи до Повстання. І все одно бували дні, коли вони хотіли б, щоб було якомога менше цифр і якомога більше їжі».

Ситуаційно, може, й не схоже, але по суті...

Володимир СКАЧКО.

Офіційно

ПАРЛАМЕНТАРІЇ НЕ ЛИШЕ ЇДЯТЬ ХЛІБ. ВОНИ ЗНАЮТЬ ЙОМУ ЦІНУ

Зустріч Голови Верховної Ради України Івана Плюща з делегацією сільськогосподарської комісії сейму Республіки Польща на чолі із заступником голови комісії Збігнєвом Коснею відбулася вчора у Києві. У ній взяли участь голови постійних комісій ВР з питань відродження та соціального розвитку села Василь Сухий і з питань агропромислового комплексу Анатолій Чепурний.

Такі зустрічі з представниками структур вищих законодавчих органів, які розробляють основи практичної державної політики, загалом зміцнюють зв'язки між парламентами, сказав І. Плющ. Він розповів про хід аграрної реформи у нашій країні. Парламентарії України бачать своє завдання, зокрема, у тому, щоб допомагати всім — і колективним господарствам і фермерам, — хто хоче вивести село з кризи, наголосив глава парламенту.

Члени польської делегації детально поінформували про систему оподаткування у сільському господарстві Польщі і про основи кредитування сільськогосподарського виробництва. Вони зазначили, що останнім часом у республіці значно зросла частка фермерських господарств.

Імпровізаційний політ над урядовим звітом

Ранкове засідання 19 травня

У присутності Президента України Л. Кравчука і багатьох урядовців депутати продовжили обговорення вчорашніх доповідей Прем'єр-міністра і голів правління Національного банку та Фонду держмайна України.

Є. Мармазов висловився від депутатської групи «За соціальну справедливість», більшість якої — проти продовження надзвичайних повноважень урядові. Він не сприйняв тих аргументів, що, мовляв, знизилися темпи погіршання ситуації, або що всі неприємності — від інтервенції цін.

Мало того, що ми передали урядові свої і президентські повноваження в економічному законотворенні, зазначив С. Дорогунцов, Кабінет міністрів ще сам узяв на себе такі функції в соціальній та екологічній сферах. Що ж породив уряд після шестимісячного перебування, як кажуть у народі, «в декреті»? Анічогісінько! Розвал економіки триває. Не заперечуючи, що були й правильні кроки в управлінні економікою, С. Дорогунцов — проти подальшого надання урядові надзвичайних повноважень.

Втім, далеко не всі депутати висловлювалися за припинення законотворчих повноважень Кабінетові міністрів.

На думку В. Романюка, головна причина економічних невдач — розвал фінансової системи і небачений досі в світі монополізм. У цій ситуації доцільно скористатися з досвіду реформи, яку свого часу торував західнонімецький уряд. Тому він запропонував продовжити надзвичайні повноваження Кабінету міністрів ще на рік.

Торкалися причин сьогоднішніх негараздів й інші депутати.

В. Гетьман вважає, це — непослідовність політики щодо Росії, передчасний вихід із рублевої зони. О. Гудима — що уряд і Президент недостатньо працюють над добором кадрів. Багатьом сьогодні краще було б надати якісь почесні звання й машини, аби вони не заважали працювати молодим професіоналам...

А загалом у виступах було більше запитань і претензій до виконавчої влади, ніж відповідей і пропозицій. В них переважала скоріше імпровізація, ніж виваженість і аргументованість.

Наприкінці ранкового засідання виступив голова Федерації профспілок України А. Стоян. Він наполягав, що мінімальну зарплату не можна встановлювати нижче від мінімального споживчого бюджету, який сьогодні за розрахунками становить 22 100 карбованців.

Слушне зауваження. Та чи буде воно почуте?

Олексій БРЕУС.

Інтерв'ю в кулуарах

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Олександр ЄМЕЦЬ:

Я думаю, що представники виконавчої влади набули певного досвіду нормотворчої роботи. Тому було б нераціонально втрачати піврічний досвід роботи уряду. Тим більше й Верховна Рада погодилася з більшістю декретів. Тож доцільно продовжити повноваження Кабінету міністрів, зберігши парламентський контроль. Тим більше ці повноваження прямо не зв'язані з забезпеченням основних прав і свобод громадян, на сторожі яких має бути Верховна Рада.

Валентин ПРОТАСОВ:

Протягом шести місяців уряд користувався додатковими повноваженнями. А який результат? Життєвий рівень людей знижується. І питання тут не в додаткових повноваженнях. Насамперед ідеться про політику, здійснювану Кабінетом міністрів. Мені здається, що нормотворча практика уряду не виправдовує себе. Адже приймають декрети швидко, без належного опрацювання. Тому ці документи часто не досить досконалі з юридичної точки зору. Наділивши Кабінет міністрів додатковими повноваженнями, Верховна Рада практично відійшла від законотворчості. Я думаю, що Кабінету міністрів навряд чи під силу зробити серйозні зміни в економіці, хоч які повноваження йому делегуй. Тут потрібні об'єднані зусилля всіх гілок влади.

Інтерв'ю провів
Володимир ТЕТЕРУК.

Польовий стан

ДЕНЬ, ЩО РІК ГОДУЄ

Серед подільських областей Тернопільщина політизована найбільше. Але чи не найбільшої шкоди господарській діяльності у селах області завдала боротьба за владні крісла і портфелі, депутатські мандати. Як же сьогодні ідуть справи на полях області? За це розмова нашого кореспондента з начальником Тернопільського обласного управління сільського господарства Анатолієм КРИЦЬКИМ.

— Як ви пам'ятаєте, торік польові роботи розпочалися у перших числах квітня. Цього ж року весна запізнилася на два тижні. Але в усіх господарствах люди взялися за справу з небаченим завзяттям. Уже станом на 29 квітня за обсягами виконаних польових робіт ми досягли торішнього графіка. Сьогодні в області повністю завершено сівбу ярих зернових, цукрових буряків, кукурудзи. З 420 тисяч гектарів весняного клину вже засіяно 400 тисяч гектарів. Залишилося посіяти гречку. До Дня Перемоги завершили посівну. Хотілося б відзначити злагоджену роботу і чітку взаємодію селянських спілок, колгоспів і державних адміністрацій Підволочиського, Гусятинського, Борщівського районів.

— Кинути зерно у землю — то навіть не півсправи. Найголовніший етап весняного комплексу — догляд за посівами.

— Маєте рацію. Цю найтривалішу і копітку частку хліборобських робіт цієї весни колгоспи і селянські спілки ведуть уже водночас із посівною. Спочатку підживлювали озимину, обробляли гербіцидами. І тепер маємо понад 20 тисяч гектарів буряків, які дали сходи. Отже, треба невідкладно обробляти міжряддя. Розпочали догляд і за сходами картоплі, кукурудзи, гороху. І скрізь темпи удвічі-втричі вищі за торішні. От, наприклад, якщо торік на третє травня кукурудзою було засіяно 22 тисячі гектарів, то на цю ж дату тепер — вже 60 тисяч.

Скажу відверто, аналіз диспетчерських зведень і побаченого на місцях сповнює оптимізмом. Здається, що кожний селянин вирішив довести, що не розучився ще працювати. Від зорі до зорі не покидають поля механізатори. Вони сьогодні забезпечують не тільки високу продуктивність, й відмінну якість. Це вже підтвердили сходи. А що стосується догляду — результати побачимо влітку. Та, певен, і тут не підведуть. Було б з чим іти в поле.

— Анатолію Івановичу, після реформування колгоспів до керівництва у селянських спілках прийшло багато молоді. У якій «формі» вони вийшли на весняний марафон?

— Справді, за останні півтора року кадровий склад керівників колгоспів, селянських спілок значно оновився. В основному «новобранці» завзято взялися до роботи. І в багатьох з них уже є відчутні результати. А окремі навіть перевершили наші найоптимістичніші сподівання. З когорти молодих та ранніх хотілося б особливо відзначити голову селянської спілки «Великоглубицька» Тернопільського району Івана Дудника та голову колгоспу імені Лесі Українки Теребовлянського району Ігоря Бушка. За неповний рік їхні господарства невпізнанно змінилися. А в Бушка, наприклад, цієї весни ми начали спеціалістів райсільгоспуправлінь втілювати у практику досягнення науки. Щодо безпосередньо весняного комплексу, — то й тут вони попереду.

— Таке враження, що й проблем не стало в аграрників!

— Їх вистачає. Плакатися можна довго й багато. По-перше, дизельного пального маємо лише на 10 днів роботи у полі. Не в меншій скруті господарства й щодо фінансів. З виділеного авансу ми вже «з'їли» 17 мільярдів. А все через цінову диспропорцію, невчасність дотацій, індексацій. Досьогодні заморожено кредитні ресурси. Тож урядові й Верховній Раді є над чим думати. Думаємо й ми. І вишукуємо найменші можливості, аби не зупинити весняно-польові роботи. Бо, як у народі кажуть, весняний день рік годує.

Розмову вів
Михайло ВАСИЛАШКО.
Тернопільська область.

ПРО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ І ПОЛІТИЧНЕ СТАНОВИЩЕ, ЩО СКЛАЛОСЯ В УКРАЇНІ, ТА ШЛЯХИ ВИХОДУ З НЬОГО

Доповідь Кабінету Міністрів України, з якою виступив на засіданні Верховної Ради України 18 травня Прем'єр-міністр України Л. Д. КУЧМА

Шановний Голово!
Шановний Президенте!
Шановні депутати і представники виконавської і місцевої влади з усієї України!

Скажу чесно, що наш уряд, який не мав у своєму складі ні готових прем'єрів, ні готових міністрів, який зіткнувся з гострою нестачею в Україні досвідчених економістів,— сьогодні цей уряд тільки починає міцно ставати на ноги!

На початку своєї доповіді я хочу підкреслити, так би мовити авансом, дві речі:

ПЕРШЕ. Наша економіка не приречена на загибель. За І квартал 1993 року втричі скоротився спад виробництва, вдвічі — падіння ВНП. Від листопада до лютого — за чотири місяці — підвищилися в Україні такі важливі показники: електроенергії вироблено на 5,6% більше минулорічних показників, вугілля — на 11%, металорізальних верстатів — на 9%, ковальсько-пресових машин — на 30%, тракторів — на 7,5%, автомобілів — на 7,8%, вагонів вантажних — на 29%, шин автомобільних — на 9%, електропилососів — на 32,4%. Постійно, починаючи з січня, зростає середньодобове виробництво в металургійній промисловості. В яких, зокрема, умовах енергопостачання і управління це відбувалося, пояснювати зайвий раз не буду. І уряд вдячний за це розуміння трудовим колективам і їх керівникам.

І ДРУГЕ. В Україну прийшла ЕНЕРГЕТИЧНА КРИЗА. Спочатку ми сподівалися на поліпшення стосунків з Росією, потім — на спільне нарощування видобутку нафти в Тюмені... Тепер я змушений констатувати: сьогодні енергетична криза в Україні визначається не тільки політичним курсом Росії чи роботою її нафтових свердловин, а передусім ЦІНОЮ на енергоносії. Ціна на газ за останні чотири місяці виросла в 40 разів, ціна на бензин за останні два роки — в 1700 разів. Хочу нагадати: коли в 1973 році країни ОПЕК підняли ціну на нафту всього в чотири рази, то всі розвинуті країни Заходу змушені були майже на 10 років заморозити зарплату, а за цей період ДВА відсотки всього світового валового продукту перетекли в країни Перської затоки.

Сьогоднішня реальна ціна енергоносіїв в Україні така, що з першого травня ми змушені були б давати щодня дотації енерговиробникам на 43 мільярди карбованців. Тобто якщо слухняно виконувати мораторій парламенту на підвищення оптових цін на енергоносії, то це обійшлося б нашому обідраному бюджету в півтрильйона карбованців тільки в період з 6 по 18 травня. При цьому Укргаз щодня втрачав би більше 12 мільярдів крб., Міненерго — 14,5 млрд., Укрвугілля — 6,4 млрд., Мінсільгосп — 10 млрд. Сьогодні ми з вами повинні дати відповідь на просте питання: звідки брати гроші на такі дотації???

Хочу, щоб шановні народні депутати зрозуміли з мого виступу найактуальніший момент: поки в уряду залишалися в руках хоча б окремі струмки дешевих енергоносіїв, ми нарощували виробництво і тримали оптові ціни. Сьогодні ДЕШЕВОЇ ЕНЕРГІЇ в Україні НЕМАЄ.

Сподіваюся, що все сказане не перетворює звіт уряду в драматичну чи навіть трагічну подію. Ні в цьому залі, ні в Україні вже нікого не здивує звістка, що економіка наша в катастрофічному стані. Не уникла і не могла уникнути такої енергетичної загрози навіть Росія, дуже багата ресурсами. Внутрішньоросійські споживачі на сьогодні заборгували нафтовикам Тюмені вже більше трильйона рублів.

Не уряд Росії призначає ціну на нафту і газ. Її призначає ЕКОНОМІКА.

13 травня 1940 року в своїй першій заяві на посаді прем'єр-міністра Уінстон Черчілль сказав: «Мені нема чого запропонувати вам, окрім тяжкої праці, поту і сліз». Глибоко впевнений, що потенціал нашої економіки настільки значний, стільки в нього вклали в минулому крові і сліз, в тому числі і люди мого покоління, що сьогодні треба говорити тільки про тяжку працю, і переконаний, що можемо обійтися без сліз.

Тепер дозвольте мені перейти до детального викладення деяких питань:

— ПЕРШЕ: що відбулося в нашій економіці за останні шість місяців?

— ДРУГЕ: що буде робити уряд далі?

Отже, повернемося в осінь 1992 року, коли уряд отримав надзвичайні повноваження. Сьогодні я переконаний в тому, що це було своєчасне і мудре рішення парламенту. Цей прецедент ще раз доводить, що конституційне право контролю над урядом у Верховної Ради — це не лише право карати, а й право допомагати уряду. Прем'єр-міністр, маючи справу з гострою кризою економіки, не може бути папугою, що повторює вслід за політиками лозунги і гасла: до гасел маси прохолодні — коли голодні!

З чого ми почали тоді, восени? Ми почали з того, що з допомогою ряду декретів опанували або, краще сказати, в якійсь мірі повернули собі управління державним підприємством. Я не можу сказати, що моїм вчорашнім колегам, директорам, сподобалася та проста думка, яка пронизувала наші декрети: директор є менеджер, якого наймає держава, щоб ефективно управляти своїм майном. Але стабілізувати економіку, де більше 90 відсотків державного сектору, інакше було неможливо.

Що нам тут вдалося? Передусім ми зупинили зростання зарплати на фоні падіння виробництва, ми дали відчути директорському корпусу, що в його правилах гри знову з'являється держава як власник і, якщо хочете, як контролер.

Хочеш більше отримувати — більше виробляй продукції! Це розуміють всі, але, на жаль, не завжди, коли це торкається особистостей.

Як повідомив мені вчора заступник Голови Кабінету міністрів Узбекистану Шаріпов, деякі українські металургійні заводи, порушуючи міжбанківську угоду, вимагають перерахування грошей за свою продукцію в рублях на рахунки в комерційний ІМПЕКСбанк у Москві, а також різноманітних акціонерних товариств у Ростові-на-Дону, Автогазбанк Нижнього Новгорода і так далі. Тобто практика така: спочатку сховати подалі гроші, інвестуючи чужу економіку і змінюючи чужу валюту, а потім вибивати через парламент в уряду і Національного банку залік заборгованостей, посилюючи тим самим інфляцію в рідній економіці і провокуючи людей до підвищення зарплати. Працівники ж галузі не знають, що гроші за їх продукцію залишилися за межами України або ж осіли в портах та на залізниці, і справедливо вимагають оплати.

Недавно ми серйозно взялися за перевірку роботи одного з китів української металургії — комбінату «Криворіжсталь». Не буду докладно розказувати вам про численні валютні махінації. Зупинюся лише на двох цифрах. На момент перевірки комбінат мав 73 млрд. крб. заборгованості, в тому числі одинадцятимільярдну картотеку. В той же час, комбінат фактично блокував порти України своїми безадресними вантажами: сотні тисяч тонн криворізького металу в руках комерційних структур і лежать там місяцями без ліцензій. Промисловці часто згадують нестачу оборотних коштів. У той же час значна частина цих коштів — свідомо чи несвідомо — заморожена в портах і на залізницях.

У портах від трьох місяців до одного року лежить 1 млн. 200 тисяч тонн різних вантажів, у тому числі до 800 тисяч тонн металопродукції. Так, наприклад, у порту Бердянськ більше півроку лежить 4 тисячі тонн арматурної сталі, більше 3 місяців — 8 тисяч тонн дроту, а в порту Маріуполь лежить 121 тонна «стратегічного» вантажу — роги і копита, причому невідомо чиї. Прийшов цей вантаж з Одеси і лежить 2 роки.

Потрапивши в ринкові умови, наші неринкові за своєю сутністю на даний момент підприємства легко йдуть на які завгодно порушення закону «Про підприємство». «Криворіжсталь» продала за безцінь комерсантам гараж з автомобілями, а потім щедро оплачувала їх автопослуги через оренду. Думаю, не треба зайвий раз пояснювати, чому нашому уряду не по дорозі з такими директорами... Як кажуть, якщо є такі друзі, то навіщо мені вороги?

Давайте зрозуміємо: втративши основу влади — право розпоряджатися власністю — державна влада в Україні такою фактично перестала бути. Не було ніяких обмежень для корпоративного егоїзму і диктату монополістів. Увійшовши в режим абсолютної автономії, більшість підприємств відмовились від роботи на перспективу, на підвищення ефективності, розпочали з дивним ентузіазмом проїдати основні фонди, накручувати шалену цінову спіраль, що восени 1992 року було основним генератором кризових процесів в економіці, як і інфляційної спіралі. За допомогою Декрету «Про управління майном, що є у загальнодержавній власності» та інших Кабінет Міністрів чітко розмежував власне державну власність з недержавною, припинив анархію і приховану «приватизацію» основних фондів та готової продукції. Крім того, це дозволило нам визначити реальні можливості уряду створити ту адміністративно-правову систему координат, яка могла вже бути доповнена макроекономічними методами регулювання.

Пізніше ці декрети та постанови дістали структурно-галузевий розвиток. Можна їх критикувати, і ми це бачимо, але ми виходили з того, що краще діяти, чим бездіяти і не допускати помилок.

В результаті заходів уряду по реалізації цього напрямку дій нам вдалося в якійсь мірі відновити управління державною власністю, але прямо заборонивши в Декретах втручання в господарську діяльність підприємств. В той же час виявилося, що цей механізм недостатньо ефективний без чіткої координації виробничої і фінансової політики, без такої функції, як право на управління державним майном. Але про це скажу трохи пізніше.

Проводячи політику стабілізації виробництва в Україні, уряд мав на меті передусім порятунок промислового потенціалу і споживчого ринку. Стабілізація здійснювалася в основному макроекономічними та адміністративними методами і була спрямована перш за все на створення більш жорстких фінансових умов існування підприємств, раціоналізацію виробничих зв'язків як в межах України, так і в СНД. Реальне введення обов'язкової передоплати дозволило дещо оздоровити фінансовий стан наших підприємств, а головне — припинило кредитування за рахунок України промисловості Росії, стало поштовхом до підвищення ефективності виробництва. Достатньо жорстке обмеження безтоварного зростання заробітної плати дозволило застабілізувати з другої половини січня до другої половини березня ціни на споживчому ринку. Курс карбованця до долара весь цей час тримався, а до рубля карбованець навіть подорожчав.

Подальший аналіз роботи уряду з моменту надання йому надзвичайних повноважень мимоволі приведе нас до висновків, що ці повноваження не були достатніми, правда, це на мій погляд. Поза повноваженнями залишилася якраз найважливіша сфера регулювання економіки — грошово-кредитні відносини.

Я не хочу, щоб мене зрозуміли таким чином, що ось, мовляв, не вдалося подолати кризу, так відразу уряд і прийшов у Верховну Раду скаржитися на недостатні повноваження. Я вважаю, що тут немає наївних людей, які вважають, що кризу можна подолати за 5 місяців. Але хіба можна дійсно стабілізувати економіку, не контролюючи повною мірою сферу грошово-кредитних та валютних відносин?

Адже реально стабілізаційна програма уряду базувалася в основному на антиінфляційних заходах. Ми ввійшли в інфляційний розвиток, бо це було невідворотним для нашого суспільства. Наша інфляція — це не лише економічний, а й соціальний феномен. Депутати нашого парламенту, працівники нашого Кабінету Міністрів, наші профспілки і широкі верстви населення ще тільки починають реально розуміти зв'язок між цінами і зарплатою, між податками і інвестиціями, між структурною перебудовою нашої економіки і полицями магазинів і це важливо і добре. Характерні в цьому розумінні тільки вимоги про проведення взаємозаліків і пільгові кредити, прохання до уряду виділити кошти, яких в бюджеті просто не існує.

Інфляція відроджується політично кожного разу, коли ми подібним вимогам і проханням починаємо потурати. Інфляція — це не лише свідоцтво слабкості економіки, а й свідоцтво слабкості державної влади або слабкості політичної мудрості. Щоб цілій державі навчитися жити так би мовити на зарплату, а не в борг; щоб віддавати всі переваги стабільної грошової одиниці; — нам треба пройти через інфляцію і подолати її.

Уряд застосовував в основному два антиінфляційні заходи:

— ПЕРШИЙ: обмеження фондів споживання підприємств;

— ДРУГИЙ: регулювання цін.

Обмеження фондів споживання могло бути ефективним тільки в разі проведення жорсткої грошової політики. Дешеві кредити Національного банку в лютому і березні на рівні від 30 до 40% річних ніким не контролювалися і були пущені підприємствами-банкрутами на зарплату. Сьогодні я не маю сумнівів у тому, що реальну стабілізаційну програму зможе реалізувати до кінця лише уряд, який отримає важелі регулювання і контролю сфери грошово-кредитних і валютних відносин, а також введе в обіг повноцінну національну грошову одиницю — гривну. Уряд порятунку — це не уряд Кучми чи Іванова, Петрова, це — уряд твердої гривни як основи економіки!

А те, що даному уряду при всіх його проблемах і негараздах можна довірити роботу з грошима, я хочу показати на ситуації, яка склалася до нас і при нас з податковою системою.

Велику шкоду, з моєї точки зору, завдавала економіці України теоретична дискусія навколо податкової системи. Звертаються передусім до практиків, яких сьогодні в цьому залі переважна більшість. Ми з вами, шановні депутати, безперервно змінювали останні роки принципи оподаткування. Ми ніяк не можемо опанувати просту аксіому, що капітал йде тільки в ті держави і працює там, де існує стабільне і ліберальне оподаткування. І я даю слово, що уряд буде крок

(Продовження на 4—5-й стор.).

Доповідь Кабінету Міністрів України, з якою виступив на засіданні Верховної Ради України 18 травня Прем'єр-міністр України Л. Д. КУЧМА

(Продовження. Початок на 3-й стор.).

за кроком просуватися в цьому напрямку. У своїх декретах ми відмовилися від стягування податку на доход підприємства і перейшли до стягування податку від прибутку, причому по нормальній ставці. Ми суттєво зменшили податок на добавлену вартість з 28 до 20 відсотків, і наш приклад наслідували, до речі, Росія і Білорусь. Вважаю, що цей підхід виправдовує себе. Так, у першому кварталі минулого року від податку на доходи підприємств було отримано в бюджет 19,6 млрд. крб., що становило 7,4% від річної суми надходжень. У першому кварталі 1993 року від податку на прибуток підприємств було отримано 425,7 млрд. крб., що становить 31,5 % до річної суми. Така ж картина і стосовно податку на добавлену вартість: за І квартал 1992 року було отримано 38,6 млрд. крб., що становило 6,5% до річної суми; а за І квартал 1993 року було отримано 698,8 млрд. крб., що становить 35% до річної суми. Таким чином, потрібно рішуче переходити в умовах інфляції до лібералізації податкової системи. Доходи бюджету ми будемо формувати за допомогою маси оподаткування, тобто стимулювання збільшення обсягів виробництва, а не за рахунок суто фіскальної політики. Курку, яка несе золоті яйця, можна зарізати тільки один раз.

Разом з тим хотів би підкреслити, що поряд з лібералізацією податкової системи ми будемо проводити лінію на неухильне дотримання законів про оподаткування. Перевірки, які здійснила наша податкова служба, свідчать про грубі порушення податкової дисципліни. Так, з початку року документально перевірено понад 36 тисяч підприємств і організацій. Виявлено різних порушень у 26,7 тисячі платників податку — це становить 73 відсотки від перевірених платників. До бюджету додатково одержано доходів за січень — квітень цього року понад 63 млрд. крб. Виявлено недоплату відрахувань до Державного валютного фонду на суму 73,5 млн. доларів. Звичним стало в нашій економіці обдурювати державу.

Наступний напрямок дій уряду, про який я хочу розказати, це зовнішньоекономічна діяльність. Відразу скажу, що з видачею квот і ліцензій у І кварталі 1993 року ми запізнилися. Але незважаючи на це тільки від реалізації продукції в І кварталі підприємствами Мінпрому на експорт держава уже отримала більше 100 млн. доларів. Для порівняння: в 1992 році казна за весь рік отримала 167 млн. доларів.

Як кажуть, є у нас і головний біль: ми умудрилися запланувати 4,6 млрд. доларів експорту і при цьому на 5,6 млрд. доларів імпорту. Я не міг зрозуміти цю диспропорцію аж до недавнього візиту в Німеччину. За останній рік ми купили в Німеччині більше, ніж їй продали, — на один млрд. дойче марок. Як я побачив на власні очі, ніякого реального просування на пріоритетний для нас німецький ринок немає. Відкривати представництва маркетингових та інших посередницьких фірм, представництва потужних українських підприємств — ось завдання нашого уряду. Нині ж немає навіть елементарної інформації про українських виробників. Я розумію, що тисячі українських підприємств-експортерів, які в колишньому Союзі торгували із Заходом через потужні загальносоюзні зовнішньоекономічні об'єднання, не мають на сьогодні ні досвіду, ні фахівців у цій справі. Але як може наше міністерство допомогти вийти їм на зовнішній ринок, повністю зосередившись на видачі ліцензій? Це, до речі, зайвий раз доводить, що прапор, гімн і герб — це ще не державність. Потрібні довгі роки тяжкого досвіду і праці, в тому числі — і в міжнародній торгівлі. Що ще доводиться пояснювати нашим фахівцям по зовнішній економіці: перше, раз ми більше закупляємо за кордоном, ніж продаємо, ми повинні заохочувати експорт і суворо контролювати державний імпорт через галузеві міністерства. Наші міністри всі навчилися легко витрачати валюту, а от годувальників у Державного валютного фонду, крім Міністерства промисловості, щось не видно. І друге. Поки у нас порожній внутрішній ринок, ми повинні заохочувати імпорт через комерційні структури дефіцитних товарів. Ввізні тарифи мають бути гнучкими, розумними і прив'язаними до внутрішнього ринку споживання. Для державного сектора я вважаю допустимим лише критичний імпорт і імпорт високих технологій. Привіз замість устаткування жувальну гумку — пиши заяву... Якщо міністри не введуть на колегіях своїх міністерств таке просте правило стосовно директорів-порушників, то я такий принцип застосовую до самих міністрів. Декрет про лібералізацію зовнішньоекономічної діяльності, що ми прийняли лише вчора, може лише допомогти відкрити двері на світові ринки. Думаю, всі ви вже знаєте, що на тих ринках нас не ждуть, а наша сировина, метали, хімія в умовах енергетичної кризи настільки подорожчають у найближчі місяці і роки, що автоматично втратять свою головну на сьогодні перевагу — дешевизну. То раніше нам здавалося, що вареники в сметані ніде не пропадуть. Наш експортний потенціал падає невпинно, і тому дії уряду у зовнішній торгівлі будуть найближчим часом серйозно реформуватися і посилюватися.

Далі. Я неодноразово заявляв у парламенті про тверді наміри уряду серйозно підтримати недержавний сектор економіки і нові форми господарювання. Процеси у цій сфері, особливо стосовно приватизації, йдуть повільніше, ніж нам цього хотілося. Назву відомі вам факти: 68 державних підприємств приватизовано у 1992 році в основному через викуп трудовими колективами. Об'єктів малої приватизації — за винятком Львова, Хмельницького, Рівного, Харкова — ніде місцева влада не продавала. В республіці приватизовано 1% державних квартир. Доводиться констатувати, що програма приватизації за 1992 рік Фондом державного майна за 1992 рік повсюдно не виконана. Уряд стоїть на тому, що слід негайно в усіх містах розпочати аукціонний продаж об'єктів малої приватизації, а вилучені кошти направляти до бюджету. Ми маємо вийти на регулярні щотижневі аукціони по продажу власності у всіх великих містах нашої держави.

Що стосується великих промислових підприємств, то тут, базуючись на досвіді наших східноєвропейських сусідів, ми не будемо форсувати події. Найкраще у цій сфері — це пілотні, вибіркові проекти приватизації, в тому числі з участю іноземних інвесторів. Ставку ми хочемо зробити в цій справі на процес акціонування в ході корпоратизації підприємств. Підсумувавши досвід вибіркової приватизації на таких підприємствах, ми зможемо згодом з меншими помилками провести масову і добре організовану роботу на етапі значного роздержавлення промисловості.

Якщо взяти за основу дані Міністерства статистики, на кінець І кварталу 1993 року у власності трудових колективів перебувало 0,8%, кооперативів — 0,7%, господарських товариств — 0,5%. Ці показники краще всяких слів характеризують нашу вкрай одержавлену економіку.

Однією з найгостріших проблем оперативного порядку, якими нам довелося займатися, виявилася проблема паливно-енергетичного забезпечення. Зразу ж скажу, що з осмисленням і реальною підготовкою до її вирішення ми запізнилися десь роки на два. Тому уряд активно працював по двох напрямках — оперативне забезпечення енергоносіями поточних потреб народного господарства та робота на перспективу: пошук альтернативних джерел паливно-енергетичного забезпечення та створення інфраструктури під їх використання, що в сумі вже формується в середньострокову державну програму на 3—5 років. Реальністю стає перехід до багатоканального забезпечення України нафтою і нафтопродуктами, зокрема участь України у добуванні нафти в Росії і інших країнах СНД, закупівля нафти в інших країнах.

Розроблені і прийняті урядом:
— національна програма розвитку нафтогазової промисловості України;
— програма збільшення видобутку нафти і газу;
— програма нафтопереробки.

Підписано контракт на реконструкцію Шебелинського ГПЗ.

Проводиться оформлення декількох спільних підприємств в Тюменському регіоні.

Створено спільне підприємство з іноземним інвестором по розробці шельфу Чорного моря.

Зрозуміло, що відзвітувати перед парламентом сьогодні можу лише в тому, що всі можливі і неможливі квоти на нафту і газ ми вибираємо, а в першому кварталі цього року прихопили нарешті і трішечки більше. Роботи в цьому напрямі у нас непочатий край...

Тепер два слова про агропромисловий комплекс. Думаю, що аграрії підтвердять добрі наміри уряду протягом шести місяців допомагати, чим лише можливо селу. Протягом першого кварталу, зокрема, згідно з рішенням Верховної Ради, на доплату за м'ясо і молоко, для закупки зерна і для проведення розрахунків з переробною промисловістю уряд надав кредит у сумі 803 млрд. крб. під середню ставку 30 відсотків річних. Одночасно були пролонговані минулорічні кредити на суму більше 180 млрд. крб та виділена продукція для погашення боргів на суму близько 100 млн. доларів.

За двохвідсотковою квотою уряд надав для сільського господарства спеціальним декретом можливість придбання нафтопродуктів та іншої промислової продукції за світовими цінами на суму 850 млн. доларів, а для придбання гербіцидів і пестицидів додатково виділив валютні ресурси.

Якщо все це скласти по теперішньому офіційному курсу, то в І кварталі ц. р. для АПК було надано фінансову підтримку на трильйони карбованців. Отже, уряд виділив для АПК «левову» частку всіх можливих кредитних і товарних ресурсів, розуміючи, що саме на полях України вирішується сьогодні доля держави і добробуту всього населення.

Як показують результати весняно-польових робіт, в неймовірно складних умовах, коли Росія в І кварталі ц. р. в два рази знизила рівень поставок нафти, уряд все ж в основному забезпечив підприємства АПК паливними та мастильними матеріалами. Для села в цей період було направлено від 75 до 80 відсотків усього виробленого в Україні бензину і дизельного палива, створено державний запас на 200 тис. тонн бензину і 400 тис. тонн дизельного палива.

Отже, держава віддала селу все, що могла. І я хочу подякувати селянам за те, що практично все, що планувалося, засіяно. Керівництво АПК з трибуни Верховної Ради запевнило всіх нас, що в цьому році село дасть продукції на 30 млрд. доларів. Для цього треба не тільки посіяти і виростити, а й зібрати і переробити. Так що мої зустрічі з селянами тільки починаються.

Ще одна проблема — зростаюча на очах злочинність. Основними факторами, що призводять до погіршення криміногенної ситуації, є негативні наслідки економічної депресії, дисбаланс споживчого ринку, законодавча неврегульованість функціонування нових економічних структур, масові явища безгосподарності та безвідповідальності господарських керівників. В результаті маємо ріст по виявлених злочинах за 4 місяці на 14,4% у порівнянні з минулим роком. Оперативну обстановку в Україні сьогодні значною мірою визначають злочини у сфері підприємницької і комерційної діяльності. Небезпечні тенденції поглиблюються у сфері приватизації, кредитно-банківській системі. У цьому році у цих сферах викрито 815 правопорушень проти 549 у минулому році. Наприклад, виробничо-комерційна фірма «Полтаванафтопродукт» отримала в Промінвестбанку Полтави кредит на суму 1 млрд. 875 млн. рублів. За розпорядженням президента фірми Гончарова гроші були перераховані малому підприємству «Аріна» в Москві, немовби за майбутні поставки бензину. Фактично гроші були вкладені в московські комерційні банки під високі проценти. Для проїдання процентів ці великі комбінатори зареєстрували в Москві мале підприємство. Порушено карну справу. Гончаров і його підручні заарештовані.

Внаслідок невмілих дій Національного банку у тіньову економіку сьогодні втягнуто практично весь необхідний населенню обсяг операцій з валютою. Як результат, — зростання незаконних операцій з валютою — на 118 процентів. Тут є про що подумати і нашим банкірам, і розробникам Декрету «Про валютне регулювання», котрі віддали всі повноваження у цій сфері Національному банку і так званим ринковим механізмам. На ділі у нас ринкові механізми не діють, а адміністративний контроль зламаний і щодня демонструє своє безсилля в центрі столиці, на Хрещатику.

Хочу привести тільки деякі «ринкові» факти з досвіду Італії,

За незаконний вивіз валюти в Італії передбачається ув'язнення від 1 до 6 років. Такі ж заходи застосовуються до осіб, які займаються операціями з валютою без дозволу або протягом 30 діб не здали в італійське управління по обміну валют ввезену в Італію валюту.

Через Центральний банк Італії контролюється фінансова участь громадян у закордонних фірмах. Мене дивує вражаюча недоторканність деяких структур для наших правоохоронних органів. Малоефективними можна вважати результати боротьби уряду з корупцією, про яку я не раз згадував у своїх перших виступах у Верховній Раді. Як виявилося, сітка законів у нас така, що пароплав пройде і не зачепить. Ще 24 грудня урядом з Прокуратурою було підписано протокол по розслідуванню діяльності Укрнафтохіму та по результатах урядової перевірки Міненерго. Там було зафіксовано рішення про створення слідчої групи, яка розплутає зловживання в цих відомствах. Пройшло півроку. Де та слідча група? Де ті зловживання? Недавно я дізнався, що генеральний директор «Інтеренерго» Коваленко... звільнився з посади і нині — у Сполучених Штатах. Дістав візу до Швейцарії, потім переїхав до США, викликав туди дружину... Потонула в синім морі і справа про Чорноморське пароплавство. І ніхто не вийшов з наших законників на цю трибуну, щоб сказати чесно: «Ну не можу я покарати злодюг, сили і законів не вистачає». Нічого іншого не лишається уряду, як просити у Верховної Ради права створити при уряді спеціальну федеральну структуру по боротьбі з організованою злочинністю, яка б на ділі об'єднала потенціал спеціальних підрозділів МВС і СБУ. До складу такої федеральної урядової структури, на мою думку, може увійти спеціальна прокурорська група. Крім того, вважаю за необхідне звернути увагу судів до прискорення розгляду справ, пов'язаних з організованою злочинністю, корупцією. Наведу тільки одну характерну цифру: в 1991 році судами засуджено 91% осіб, що звинувачувалися у крадіжках в особливо крупних розмірах, а в 1992 році — лише 58%. Цього року цифра ще знизилася. В народі з'явився анекдот про те, що деякі судді беруть хабар один раз. Такими стали суми хабарів... Загроза бандократії надзвичайно реальна і вимагає від усіх нас адекватного реагування. Що робити — ми знаємо.

Ще один напрямок роботи уряду за півроку, про який я хотів би сказати окремо. Це так звана декретотворчість.

За три роки своєї діяльності Верховна Рада буквально з нуля створила законодавчу базу для молодої української держави. Це майже 200 законів. Для порівняння: у розвинутих країнах базове законодавство становить кілька тисяч законів. З самого початку уряд зіткнувся з цим правовим вакуумом. Тому ми просто змушені були в пожежному порядку врегульовувати відносини, які в силу об'єктивних причин не встигла врегулювати Верховна Рада. Приймати декрети про страхову діяльність, довірчі товариства, про валютне регулювання, про все на світі, що не може чекати і приносить збитки. Не дивлячись на недосконалість нашої декретотворчості, слід визнати, що в багатьох сферах до цього не було взага-

(Продовження на 5-й стор.).

Доповідь Кабінету Міністрів України, з якою виступив на засіданні Верховної Ради України 18 травня Прем'єр-міністр України Л. Д. КУЧМА

(Продовження. Початок на 3-й, 4-й стор.).

лі ніяких нормативних актів і панував хаос. Скажімо, митних тарифів в Україні не існувало з моменту виникнення держави, і бюджет втрачав значні кошти.

Як Прем'єр-міністр я твердо виступаю за те, щоб постійні комісії, народні депутати брали активну участь як у підготовці декретів, так і в контролі за їх якістю. Ми маємо пропозиції щодо механізму такої співпраці. Роботи і повноважень у молодій державі вистачить для всіх, було б лише бажання засукати рукава. Давайте зрозуміємо, що ми не усособлюємо в цьому залі економіку України. Що виробляє ця економіка? Як виробляє? Для кого? Відповіді на ці питання визначаються економічними законами, а не політичною владою. Мені дивно, коли деякі українські академіки пробують зробити відкриття соціалізму заново або навпаки — пропагують тільки американський спосіб життя.

Є чимало розвинутих європейських країн, де набагато успішніше, ніж в Україні, застосували ті ж надбання соціалістичної теорії. А саме: не придушуючи економічних свобод та приватної ініціативи, всі ефективні економіки світу запозичили такі речі, як всеохоплююче планування і справедлива система соціального забезпечення, ввели жорстку систему перерозподілу доходів. Я думаю, що всі мене підтримають у тому, що наші економічні проблеми на початку 90-х були пов'язані не стільки із задто похилим віком генсеків...

Згадайте: ще спрацьовувало тоді жорстке державне планування, вдосталь було природних ресурсів, могутній ВПК мав прекрасні сучасні технології. Однак навіть економіка такої супердержави, як тодішній Союз, не витримала світової конкуренції, що відразу позначилося в спаді валового національного продукту. Навколо нас розквітали старі і нові індустріальні країни, а ми продовжували падати... Ніде в світі не досягли економічного успіху ні чисто капіталістичні, ні чисто соціалістичні економіки. Єдино ефективною показала себе в сучасних умовах економіка, де возз'єдналося все краще з обох підходів, плюс національний колорит. Що повинна зробити, по-моєму, Україна? Планово, спокійно, без анархії відкривати дорогу в економіку приватному сектору. Для цього треба розробити Національну програму роздержавлення та готувати Аграрну реформу. Потім на основі, скажімо, дворічного чи п'ятирічного плану — не якогось там індикативного — а саме плану як Закону — почінати все це розумно виконувати і питати з посадових осіб за їх виконання.

Ми голосували на референдумі за незалежну Україну, щоб мати справедливе суспільство. Але потім з'явилася надто велика кількість політиків, схожих на того лева, який по-чесному так ділив здобич після полювання: одну долю лев взяв собі як цар звірів, другу — як учасник полювання, а третю — тому що він лев. Ефективна економіка здатна забезпечити достойне життя всім громадянам України, а не лише левам, тому за реформування економіки ми і повинні з вами, по-моєму, братися, відкинувши всі політичні чвари разом з ідеологічним протистоянням, разом із збитковими страйками. Не раз бувало в історії, що злагода давала розквітнути і слабким та бідним країнам, а ворожнеча і чвари вбивали навіть великі держави.

Виклавши свій загальний підхід до проблем нашої економіки, хотів би конкретизувати деякі невідкладні пропозиції.

Наша економіка виробляла вчора все те, що було необхідне для оборони і відтворення засобів виробництва, практично не орієнтуючись на товари народного споживання як стратегічно важливі. Фактично сама така структура виробництва є в нашому суспільстві помітним інфляційним чинником. Бо металурги і шахтарі отримують найвищі зарплати, потім ідуть в магазин купляти телевізор, меблі, ковбасу, яких наша економіка виробляє мало. Наш всебічний, тотальний, багаторічний дефіцит у сфері народного споживання можна виразити лише давньою приказкою: дайте води напитися, бо так хочу їсти, що не знаю, де переночувати. Щоб збити дефіцит, уряд змушений діяти цінами, і так коло за колом. Для уряду є очевидним, що ця структурна криза, як і криза енергетична, ще довго визначатимуть щоденний ритм нашої економіки. Не знаю, чи розуміє до кінця Віктор Андрійович Ющенко, що обидві ці кризи тривалий час матимуть головною своєю мішенню Національний банк. Бо де ж ще можна взяти кошти для виживання застарілим, енергоємким підприємствам-банкрутам? Світова економіка не знає інших способів подолання енергетичної та структурної криз, окрім впровадження високих технологій та різкого скорочення споживання енергоресурсів. Коли я два тижні тому як Прем'єр-міністр пробував відключити по всій Україні в теплому квітні теплопостачання житла, то ще раз переконався в тому, що енерговитратна психологія у нас живуча і міцна. Уявіть собі таку ситуацію: припустимо, уряд почне обкладати ті підприємства, що не скорочують енергоспоживання, високою ставкою податку. Що буде далі? Впевнений, що з величезним галасом винні побіжать в Національний банк за фінансовими ресурсами для покриття своїх цілком слушних збитків. Подібних ситуацій буде вже завтра безліч. Не вина, а біда Національного банку, що в таких умовах він удар тримати не зможе.

Але все це було б не так страшно, якби не проблеми, пов'язані з курсом карбованця. Невже наша економіка дійсно працює гірше в п'ять разів за російську? Ні! Чи, може, Центральний банк Росії в п'ять разів краще бореться за свої національні інтереси? У всякому разі останні два тижні курс готівкового рубля до карбованця на біржі в Москві і на чорному ринку в Україні на 25 % нижчий, ніж курс рубля в Національному банку України. Причому українські комерційні банки в цей час взагалі припинили операції з рублями, бо курс Нацбанку для них збитковий.

Хотів би, щоб депутати правильно мене зрозуміли. Мова в даному випадку йде не про відомчі інтереси. Вироблений національний доход у першому кварталі цього року зменшився проти відповідного періоду 1992 року на 11 процентів. І хоча минулорічні темпи падіння ВНП нам удалося знизити майже вдвоє, рятувати економіку далі без уряду неможливо.

У мене вже існує на сьогодні нормальний діловий контакт з керівництвом банку, але на засіданнях Кабінету Міністрів наші банкіри бувають, як гості на весіллі. Так воно завжди буває в житті, коли в мене своє начальство, а в тебе — своє. Припустимо, мені нині терміново треба знати, скільки надходжень від експорту наших товарів взагалі надійшло в Україну. На цей момент я знаю тільки, скільки ліцензій видав Іван Іванович Герц. Знаю, скільки товарів уже перетнуло на цей момент митний кордон України. Але від того, що всі валютні надходження розмазані по рахунках 34-х українських банків, я не можу зараз сказати, чи працює той експорт і в якій мірі на економіку України. Належний контроль з цього питання зобов'язаний взяти на себе Національний банк, якому на сьогодні всі ці речі, як і взагалі який завгодно контроль, як кажуть, до спини... Національний банк — це банк банків. Що це означає для нашої вкрай одержавленої економіки? По-моєму, це передусім означає необхідність суворого адміністративного контролю за діяльністю всіх банків, які так чи інакше крутять наші, державні гроші. На ділі ж виходить так: величезна кількість так званих комерційних банків із сміхотворними статутними фондами допомагають підприємствам з державною формою власності ховати кошти від податків, переводити за кордон і назад валюту, проїдати на зарплату інвестиційні кредити. Може, народні депутати розкажуть мені хоч про один випадок того, як Національний банк — банк банків — закрив хоч один банк за зловживання? Я таких випадків не знаю. Зате знаю, що Віктор Андрійович особисто обіцяв на засіданні Кабінету Міністрів не видати комерційним банкам жодної ліцензії без того, щоб вони відкрили обмінні валютні пункти, без яких у світі не може функціонувати жодна національна грошова одиниця. Але ліцензії на діяльність банків давно вже видані, а обмінних пунктів так і немає. Більше того. Національний банк уже веде переговори з якоюсь польською фірмою про її патронаж над роботою таких обмінних пунктів. Я не здивуюсь, коли після цього дуже популярною валютою в Україні стане злотий... Бо поляки, як і росіяни, великі патріоти власних економік, за що їм — честь і хвала. Проілюструю один приклад на умовних цифрах. Припустимо, курс рубля становить одну тисячу рублів за один долар, а курс карбованця становить дві тисячі карбованців за один долар. Питання: яким буде реально в таких умовах курс карбованця до рубля? Відповідь очевидна: один до двох. Кому вигідний такий курс? Відповідь знову ясна: Україні. І саме така чітка тенденція, як наслідок твердої антиінфляційної політики уряду, проявилася в кінці лютого і в березні. Згадайте, саме в той момент почали вкидати росіяни в свою економіку величезні емісійні кошти, пов'язані з політичними цілями референдуму. Це був ідеальний момент для того, щоб змінити наш курс карбованця. Але сталося все навпаки!

Чому? Відповіді можуть бути різні, але істина — одна.

Претензії до Національного банку за невдалу курсову політику у мене передусім такі: чому він не захотів публічно пояснити своїм співгромадянам прямий зв'язок між курсом карбованця до долара і до рубля? Чому вчасно не вдарив на сполох, адже курс до рубля для України сьогодні — це питання питань. За 4 місяці цього року ми вже заборгували Росії 188 мільйонів доларів товарної маси по міжурядових угодах. Але невже ж незрозуміло, що товарообмінні операції між нашими країнами не обмежуються міжурядовими угодами? Мало того, що наш національний валовий продукт вимивається в Росію в зв'язку з енергетичною кризою, так ще й спекулятивний курс рубля буде змушувати наших товаровиробників віддавати все більше українських товарів за ту саму кількість російських товарів. Невже ми дійсно приречені міняти свої товари на російську інфляцію? Я не збираюсь звинувачувати Росію. Більше того, останнім часом ми уклали з Росією і іншими країнами СНД ряд договорів з різних питань господарської діяльності, маємо добрі особисті стосунки з членами урядів країн СНД. Вважаю, що це уряд наш робить правильно і буде й надалі продовжувати співпрацю з країнами СНД.

Але Росія, як і інші республіки, перш за все захищає свої національні інтереси. Це логічно.

Перетворення Національного банку в умовах хворої економіки в благодійницьку організацію для наших багатих банківських структур призводить до того, що весь тягар економічної реформи падає у вигляді інфляції на плечі простих трудівників. Це ж ясно в цьому залі всім: прокручування пустих, не обтяжених трудом і товаром банківських грошей дає країні не капітал, а інфляцію. Коли уряд через Мінфін підписав селянам пільгові весняні кредити, я посадив у себе за столом Ющенка, Пинзеника, П'ятаченка і в присутності всіх членів Президії Кабміну попросив їх сісти на певний час на контроль: щоб не допустити перетікання цих селянських коштів у спекулятивні банківські прибутки. Зараз я вам наведу лише деякі результати того незграбного контролю, на який ми сьогодні лишень і здатні, покажу на окремих прикладах дуже тривожну тенденцію нашої економіки, яку Верховна Рада як нинішній прямий керівник Національного банку повинна знати.

Міністерством фінансів разом з Національним банком України, Мінекономіки, Мінсільгосппродом та МВС України із залученням відповідних органів на місцях перевірено 176 міських і районних відділень банку «Україна», а також заготівельні організації, колгоспи і радгоспи. Перевірялась конкретно правильність використання кредиту, одержаного для авансування в 1993 році здавальників сільгосппродукції до державних ресурсів.

Видача цих авансів допомогла вже на початку квітня майже повністю укласти договори на поставку зерна, олійних культур і цукрового буряка по держзамовленню тоді, як у 1992 році на цей момент було укладено лише трохи більше половини договорів. Тобто селяни моментально оцінили таку серйозну і своєчасну фінансову підтримку уряду, як основу для нормальних стосунків, коли не треба дурити державу, ховати продукцію, а можна спокійно піти на ці фактичні ф'ючерні контракти.

На чесні селянські кредити, як вовки, накинулися всі бажаючі наживи. Так, колгосп імені Першого травня Лохвицького району Полтавської області, який одержав 132,2 млн. крб. авансу, уклав угоду з районним відділенням банку «Україна» на цю суму строком на місяць під 30 процентів річних. Банк, у свою чергу, передавав зазначену суму під 75 процентів річних Лохвицькій швейній фабриці. Колективне сільськогосподарське підприємство імені Ульянова Сумського району Сумської області з одержаного авансу під зерно в сумі 36,5 млн. крб. перерахувало, як кажуть, «з кінцями», 17 млн. крб. приватній фірмі з привабливою назвою «Тетяна».

Значні суми кредитних ресурсів використані для перерахування на депозитні рахунки, що знову ж таки дуже влаштовує наших банкірів. У Миколаївській області з 29 перевірених колгоспів і радгоспів 5 господарств з одержаного авансу в сумі 371,7 млн. крб. під законтрактовану сільгосппродукцію — 120 млн. крб., тобто третину, перерахували на депозитні рахунки в банку «Україна» під сміхотворні сьогодні 70—90 процентів річних.

Інша справа, що керівники сільськогосподарських підприємств у нас теж, на жаль, не ангели і часто розцінюють пільговий кредит як божий промисел і манну небесну. Так, у Рівненській області колгосп «Промінь» Рівненського району та радгосп «Плосківський» Острозького району за рахунок одержаних авансів придбали валютні акції російського банку «Восток» на суму відповідно 5 і 3 млн. крб. Ряд господарств використали одержані аванси на погашення кредитів банку, а один колгосп навіть придбати на ці гроші футбольну форму умудрився і послати футболістів у Польщу.

Як показала наша перевірка, використання пільгових сільськогосподарських кредитів на цілі, дуже часто ніяк не пов'язані з проведенням весняно-польових робіт по забезпеченню врожаю 1993 року, стало нормою. Не випадково, мабуть, у минулому році Україна недобрала більше чверті сільськогосподарської продукції в той час, коли фінансовий стан господарств невпинно поліпшувався, і лишилося на всю державу лише 31 збиткове господарство. Не знаю, чи розуміють аграрії, що така безсоромна анархія у використанні державних фінансових ресурсів рано чи пізно призведе до громадської дискредитації кредитної допомоги селу, від чого постраждають ні в чому не винні селяни, котрі працюють, як каторжні, на полях і навіть не здогадуються про всі ці махінації у них за спиною? Чи розумієте ви, що в цивілізованій країні банк «Україна» був би суворо покараний за подібну анархію і безконтрольність? Що надалі його просто позбавили б права так авантюрно пропускати через себе державні кредити. За це на дикому негуманному Заході карають банки. До речі, і валютна біржа в цивілізованій країні припиняє торги при падінні національної грошової одиниці більше, як на 10 відсотків, і йде радитися про долю нації до парламенту і уряду...

У нас же, я впевнений, індивідуальні власники акцій банку «Україна» і завтра проб'ють для власної втіхи безвідповідальному банку якусь свіжу кредитну булку. Але тоді хай і відповідальність за стан економіки беруть на себе вельможні акціонери банку «Україна», а не уряд?!!

(Продовження на 6-й стор.).

Доповідь Кабінету Міністрів України, з якою виступив на засіданні Верховної Ради України 18 травня Прем'єр-міністр України Л. Д. КУЧМА

(Продовження. Початок на 3-й, 4-й, 5-й стор.).

Як показали дослідження професора Гейца, банківська система України прямо зацікавлена в інфляційному стані нашої економіки, оскільки діючий механізм дозволяє велику масу грошей, що з'являються під час розкрутки чергової інфляційної спіралі, перекидати безпосередньо в банківські прибутки. Ось сухі статистичні дані. За січень—лютий 1993 року прибуток промисловості України становить 863 млрд. крб., а прибуток банків 463 млрд. крб., тобто 54 відсотки від прибутку промисловості. Характерно, що за 9 місяців 1992 року ця цифра становила 12 %. Тобто, як тільки уряд перекрив незароблені трудом і товарною продукцією суто цінові і монополістичні надприбутки в промисловості, відразу всі інфляційні апетити в суспільстві заховалися під дах банків. Якщо порівняти аналогічні цифри у США за попередній рік, то доля прибутків їхньої фінансово-страхової системи становить 12,8%. Тобто доля прибутків фінансово-страхової системи коливається в межах 12%, а не в межах 54%, як це має місце тепер у нас. Я б ще міг зрозуміти невтручання Національного банку в цю ненормальну економічну інтригу, якби ці прибутки банків інвестувалися в економіку України. Але ж в Україні патріотичних банкірів, на жаль, небагато... Саме ці прибутки банки спрямували на доларову конвертацію по 3 тисячі карбованців за один «зелений», чим остаточно добили економіку в умовах гострої енергетичної кризи. Тобто так звана біржова гра в Україні сьогодні така: спочатку банки набивають кишені за рахунок ніким не контрольованої, незаконної для будь-якої нормальної країни маржі, потім конвертують ці пусті гроші за будь-яку ціну у долари, і, нарешті, купують за ті долари на західних ринках товари, щедро інвестуючи зароблені на українській інфляції кошти в західні економіки. Доки ми не введемо економічного механізму, котрий би включав у себе податкове вилучення банківських надприбутків для поповнення обігових коштів виробника, доти ми будемо перебувати в стані хронічної інфляції. Як показує економічний досвід всього світу, соціальні жертви на кожному наступному витку інфляції лише збільшуються. Якщо і на тому етапі, в який ми вступаємо зараз, металурги, шахтарі і транспортники знову будуть кілька місяців сперечатися між собою за рівні зарплат у той час, коли банкіри тихо і без ножа обдеруть всіх нас з вами, то краще вже сьогодні оголосити дострокові вибори всіх рівнів, і хай люди виберуть собі більш відповідальних поводирів. Тому я сподіваюся на серйозну підтримку з боку народних депутатів моєї пропозиції: треба передати на цей надзвичайний період Національний банк у склад Кабінету Міністрів, поставивши голову Національного банку в одних конституційних умовах на цей час з міністром фінансів. З Віктором Андрійовичем Ющенком, я впевнений, ми спрацюємося: це кваліфікована людина. Але один він в існуючій ситуації просто стане черговою жертвою свого крісла... На тих грошах, що з одного сусіднього заводу на інший ідуть цілий місяць, наживається така кількість народу, що сам по собі голова Національного банку тут не упорається, нам треба протидіяти негативним тенденціям однією командою.

Взагалі, коли на початку доповіді я зробив усім нам комплімент про те, що капіталізм позичив у нас три речі: перше, це планування; друге, це високий соціальний захист; третє, це систему жорсткого перерозподілу доходів на користь менш забезпечених, то всі, мабуть, однаково подумали, що нині нам їм позичити вже нічого. Про яку централізацію сьогодні можна говорити, коли мій земляк Барабаш днями в «Голосі України» вимагає від уряду якоїсь приватизації, навіть звіту за погану приватизацію, не помічаючи в «підсобці» Верховної Ради пана Прядка разом з його Фондом держмайна і правом розпоряджатися тим майном. Коли вже такий компетентний народний депутат заплутався у компетенціях Верховної Ради і уряду, то не дивно, що сам Прядко часто приходить до мене і проситься разом з Фондом у склад Кабінету Міністрів. Чи, може, хай так, як є: один до ліса, другий до біса?

Було б добре, якби в сьогоднішньому обговоренні Верховна Рада все ж таки не зекономила на виступах представників Президента на місцях і голів місцевих Рад. Бо ми тут своїми київськими — суто політичними крючкотворствами — до того заплутали на місцях усіх керівників, що вони скоро почнуть, мабуть, просто вибирати отамана чи аксакала між собою на певний період. Мені, наприклад, незрозуміло, хто сьогодні відповідає за стан справ в кожному регіоні? По-моєму, і я цю позицію займаю з 13 жовтня 1992 року, місцеві Ради повинні лишитися основою народовладдя і демократії, а регіональні державні адміністрації повинні під час кризи в економіці повністю працювати в одній упряжці з урядом. Я не знаю, наприклад, з кого сьогодні можна по-справжньому спитати за провалену в деяких районах сівбу, за чотирьохлітрові надої. Карасика і Дем'янова я за ці речі питаю часто, а от з кого можуть спитати вони?

Як я розумію, Президент сівбою чи бур'янами на полях у нас по Конституції не займається. Саме Кабінет Міністрів по Конституції причетний до цього, тільки йому нема на кого спертися. Інструментарій управлінський у Кабінеті Міністрів України лишився той самий, що був у Союзі, треба — лише по-чесному поділити колишні функції ЦК і союзного Радміну. Тут одне з двох: або пшеницю самому посіяти прямо на вулиці Грушевського і послати завідуючих відділами і міністрів її обробляти, або дайте, шановні депутати, управлінські важелі хоча б до рівня району. Президент уже ці об'єктивні проблеми Кабінету Міністрів підтримав, тепер хотілося б отримати підтримку і Верховної Ради.

Я хочу сказати, що економічні реформи сьогодні мають політичне забарвлення. Хіба боротьба з інфляцією чи безробіттям тільки економічне питання?

Політична нестабільність заважає не тільки іноземним інвесторам, але і нормальному функціонуванню господарства. Країні потрібна сильна виконавча влада. Вона не може встановитись сама по собі. Потрібна допомога парламенту. Прошу у вас також підпорядкування Антимонопольного комітету, Фонду державного майна і місцевих державних адміністрацій не тому, що руки в мене сверблять викликати на килим Прядка чи когось з місць і вчинити рознос. Навпаки, — пропоную подумати про введення представників Президента до Кабінету Міністрів. Централізоване управління і планування в сучасних умовах не повинно придушувати економічної свободи і ініціативи конкретного відомства чи регіону. Повірте, що в уряду на сьогодні ще достатньо ресурсів, щоб конкретно і відчутно підтримувати прогресивні області і міста в справі виконання консолідованої програми реформи.

Я думаю, що в період нестабільності і кризи, якщо ми справді хочемо керувати економікою, то треба покласти край цій невизначеності і всім нам разом добудовувати до кінця державний устрій унітарної держави. Нагадаю вам, як попередження історії, один із останніх афоризмів Горбачова: «Нам потрібний сильний центр, нам потрібні сильні республіки».

Я боюся, щоб ми не прогавили так само час. Слід зрозуміти, що Україна — це не вулиця Банківська і Грушевського, Україна — це передусім регіони, з їх невичерпним економічним та політичним потенціалом. Зараз ми бачимо основними завданнями регіональної політики уряду створення механізму збалансування інтересів регіонів у загальнодержавному масштабі та забезпечення передачі максимуму владних повноважень з Києва у регіони. Інша справа, що перш ніж передавати на місця повноваження, ми зобов'язані створити нормальну управлінську вертикаль: Київ — регіон. Мова йде не про диктат, а про порядок у господарстві. За цих півроку я об'їздив майже всі області України і відчув, що хаос і безладдя набридли в державі вже всім. Надзвичайно важливо зберегти і примножити потенціал регіональних управлінських команд і створити їм умови для реалізації стратегічних рішень уряду.

Як бачите, уряд і я, як Прем'єр-міністр, знову змушені звертатися до вас, шановні депутати, за підтримкою і повноваженнями. В квітні я вже говорив в цьому залі про спеціальний режим управління економікою. Підпорядкування уряду Національного банку, Антимонопольного комітету і Фонду державного майна, подвійне підпорядкування державних адміністрацій на місцях і право Кабінету Міністрів видавати декрети до 18 травня 1994 року — це, з моєї точки зору, той необхідний мінімум складових такого спеціального управління, який дає шанс на порятунок економіки України. Свої наміри ми виклали свого часу в досить детальних начерках «Плану дій уряду».

Тепер перерахую лише найактуальніші проблеми уряду на найближчий час. Передусім, це енергетична криза і інфляція.

Психологічно ми звикли до того, що ми дуже багаті, але на ділі це не так. Україна має тверде негативне сальдо у торговельному балансі з країнами СНД і Росією. Причини цього урядові в цілому ясні. Навіть торгуючи із схожою на нас Росією, ми дуже нераціонально використовуємо свій потенціал. Зокрема, поставки дуже енергоємної продукції чорної металургії з України в Росію в 1992 році перевищили аналогічні поставки Росії в Україну в п'ять разів. Росіян, як і деякі інші країни СНД, виручають енергоресурси, котрі тягнуть на 9,5 млрд. доларів з тих 12 млрд. доларів тільки міжурядових поставок, які планує Росія відправити цього року в Україну. В таких умовах багатоканальні поставки енергоресурсів в Україну виробленою на сьогодні товарною масою ми забезпечити не зможемо. Доведеться серйозно працювати над залученням іноземних інвесторів в українську економіку, різко скорочувати споживання енергії в усьому народному господарстві, зокрема, скоротити споживання газу на 25 млрд. куб. метрів на рік. Споживання енергії на душу населення становило у нас в 1991 році близько 4600 кг умовного палива, що вище показників, визначених стандартами навіть Західної Європи. В той же час в 1990 році ми витрачали на одиницю продукції в середньому на 60 % енергії більше, ніж у європейців. В тактичному плані доведеться використовувати як жорсткі адміністративні обмеження, так і податковий прес. В стратегічному плані нас врятують лише високі технології для промисловості, для яких у нас є достатній науковий, технологічний і культурний потенціал. Під впливом енергетичної кризи патріотиамериканці змушені були свого часу пересісти з величезних «Фордів» на більш економічні «Тойоти», а яловичину і свинину проміняли на втричі енергетично дешевше бройлерне куряче м'ясо. Виробництво сталі з допомогою плазми вдвічі скорочує витрати енергії на кожну тонну. Всі подібні речі нам доведеться пізнати найближчим часом.

До традиційних уже за півроку антиінфляційних і стабілізуючих дій уряду буде необхідним додати таке:

— провести санацію підприємств з найбільш глибокою заборгованістю, вилучити ці підприємства-банкрути в особливий режим управління;

— для інших підприємств терміново розробити та впровадити низку заходів для поповнення обігових коштів, застосовуючи в тому числі заставу майна;

— швидко розгорнути приватизацію житла;

— створити Національну контрактну компанію, яка має замінити адміністративний розподіл сировинних ресурсів, використовуючи в тому числі ф'ючерні контракти;

— провести корпоратизацію підприємств;

— створити нові господарські товариства на базі корпоратизованих державних підприємств і приватних фірм;

— надати право фінансування державних, місцевих, галузевих програм, аж до програм окремих державних підприємств, — приватним вітчизняним інвесторам з отриманням відповідної частки прибутку від наслідків їх інвестицій;

— дозволити державним підприємствам створювати фінансові, інвестиційні, холдингові компанії чи групи разом з вітчизняними та іноземними фірмами;

— створити Національне агентство по інвестиціях та концесіях...

Таких конкретних кроків в арсеналі уряду вже накопичилося достатньо, життя весь час підказує щось нове. І для мене, як практика, такі конкретні, доведені до пуття кроки навіть важливіші так званої ринкової програми.

Коли я чую фразу про те, що цей уряд без програми ринкових реформ суспільству непотрібний, то передусім у мене як Прем'єр-міністра виникає питання до політиків, — у тому числі в цьому залі: а що, власне, ми будуємо? Чи може Кабінет Міністрів будувати «будинок на піску» в ситуації, коли жодна політична структура за Конституцією не визначила майбутніх обрисів нашого суспільства?

Але якщо вже від уряду вимагають показати яблука без яблуні, то я готовий уже сьогодні висловити основні тези нашої ринкової програми.

Перше. Широке залучення приватної ініціативи в економіку шляхом виконання двохрічного плану роздержавлення промисловості і Аграрної реформи.

Друге. Жорстка кредитна політика в державі, коли висока процентна ставка кредиту фільтрує ефективність інвестицій, сприяє стабільності національної грошової одиниці, цін і зарплати.

Третє. Мала і середня приватизація повинна уже в цьому році дати 650 млрд. крб., які ми з вами запланували в Державному бюджеті на 1993 рік.

Четверте. Лібералізація зовнішньої торгівлі має поновити і різко розширити експортні можливості України, сприяти притоку в країну валютних ресурсів і високих технологій.

П'яте. Реформа банківської системи повинна бути зорієнтована на створення цілої мережі потужних комерційних банків з чесними ринковими правилами гри, легальним капіталом, солідною міжнародною репутацією, а також забезпечити введення гривни.

Шосте. Ринкова трансформація традиційних для української промисловості виробництв повинна включати в себе прискорену технічну модернізацію із залученням іноземних інвестицій, перепрофілювання на експортоспроможну продукцію.

Сьоме. Створення в державі всієї необхідної ринкової інфраструктури, включаючи пілотні проекти рублевої і валютної офшорних зон, вільних економічних зон і концесій.

І, нарешті, восьме. Гарантований і чітко диференційований за соціальними верствами захист інтересів громадян України під час проведення реформи, створення серйозних економічних стимулів до чесної праці, захист прав особистості перед лицем кардинальних перетворень в економіці...

Починаючи реформи, японці казали: сім разів упади, зате вісім разів піднімись. Я глибоко впевнений, що у нашого народу вистачить сил і розуму, аби скористатися цією порадою. Важливо ніколи не забувати, з якою метою ми починали реформи. Ми їх почикали з єдиною метою: поліпшити життя народу і забезпечити нашим співвітчизникам умови досягнення світових стандартів споживання і праці.

Всі, хто присутні сьогодні у цьому залі, так чи інакше причетні до того історичного вибору, який ми зробили, почавши перебудову, а потім оголосивши незалежність України. В таких випадках треба, по-моєму, керуватися правилом: боїшся — не роби, робиш — не бійся. Хай той апокаліпсис безвладдя, що вже відбувається в деяких країнах СНД, підштовхне нас разом до того, щоб ми з новою силою в злагоді взялися за відродження добробуту української економіки. Якщо нас спіткає невдача, доля України, як держави, може опинитися під загрозою. Давайте виконаємо свій обов'язок перед народом, і тоді нас чекає успіх...

Дякую за увагу.

Сподіваюсь на вашу підтримку і співпрацю.

Міжнародна конференція

УКРАЇНА - НОВИЙ ДІЛОВИЙ ПАРТНЕР

Законодавчі, фінансові та економічні перспективи і можливості
8-10 червня 1993 року, м.Київ

8-10 червня 1993 року в місті Києві проводиться Друга міжнародна конференція «Україна — новий діловий партнер», у якій візьмуть участь понад 100 бізнесменів із США, Великобританії, Франції, Німеччини та інших країн Західної Європи, що представлятимуть транснаціональні корпорації і вузькопрофільні компанії з різних галузей промисловості і сектора послуг, торговельні компанії, будівельні фірми та фірми, що працюють у сфері готельного бізнесу. У конференції візьмуть участь банкіри, експерти з аналізу балансів і фінансової звітності, професіональні консультанти, юристи та спеціалісти з нерухомості.

На конференції будуть висвітлені питання:

* ПРОЦЕС ЕКОНОМІЧНОЇ РЕФОРМИ
* ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ
* ПРАВОВІ ТА ДОГОВІРНІ ПРОБЛЕМИ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ
* РЕЖИМ ОПОДАТКУВАННЯ І СТИМУЛИ (ОСТАННІ ЗМІНИ)
* БОРОТЬБА З ІНФЛЯЦІЄЮ
* ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ В УКРАЇНІ — БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ
* КОМЕРЦІЙНІ ВІДНОСИНИ З КРАЇНАМИ КОЛИШНЬОГО РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ І СХІДНОЇ ЄВРОПИ
* ПРОГРАМА ПРИВАТИЗАЦІЇ — ПРІОРИТЕТИ, МОЖЛИВОСТІ І ГРАФІК ПРОВЕДЕННЯ
* ПРИВАТИЗАЦІЯ ТА ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ
* КОНВЕРСІЯ — КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ У ПРОГРАМІ РЕФОРМ УКРАЇНИ
* УКРАЇНСЬКИЙ РИНОК ПРАЦІ
* МОЖЛИВОСТІ БІЗНЕСУ У РАМКАХ ПРОГРАМИ ЄС ТАСІS
* ЯК УКРАЇНА СПРАВЛЯЄТЬСЯ З ЕНЕРГЕТИЧНОЮ КРИЗОЮ
* ВЗАЄМОВІДНОСИНИ МІЖМІСЦЕВОЮ ТА ЦЕНТРАЛЬНОЮ ВЛАДОЮ
* ПРИКЛАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ІНОЗЕМНИХ КОМПАНІЙ, ЩО ДІЮТЬ В УКРАЇНІ.

СПОНСОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ — **Перший Український міжнародний банк та Спілка юристів України.**
ОРГАНІЗАТОРИ: фірма **«ІНТЕРФОРУМ»**, Великобританія і правова інформаційно-консультативна фірма **«ПІМК»**, Україна.
Офіційна авіакомпанія учасників конференції **AIR UKRAINE INTERNATIONAL.**

На конференції планують виступити:

* пан **Віктор Пинзеник**, віце-прем'єр-міністр України;
* пан **Володимир Пилипчук**, голова Комісії Верховної Ради України з економічної реформи;
* пан **Іван Герц**, міністр зовнішньоекономічних відносин України;
* професор **Федір Бурчак**, завідуючий відділом Верховної Ради України;
* пан **Джордж Юрчишин**, фірма Salans Hertzfeld Heilbronn, Київ; * пан **Юлій Іоффе**, віце-прем'єр-міністр енергетики;
* пан **Ігор Марколов**, головний радник прем'єр-міністра України, голова Комітету альтернативної економіки
* пан **Вадим Васильєв**, заступник голови Фонду державного майна України;
* пан **Микола Пухтинський**, помічник Президента України;
* професор **Ігор Бутко**, президент Фонду сприяння становленню та розвитку місцевого і регіонального самоврядування України;
* пан **Віктор Лисицький**, завідуючий департаментом Адміністрації Президента по питаниям власності капіталовкладень та підприємства;
* пан **Євгеній Кушнарьов**, депутат Верховної Ради України мер м. Харкова;
* пан **Володимир Сумін**, президент Української національної асамблеї підприємництва, перший заступник Голови спілки юристів України;
* пан **Азамат Єржанов**, менеджер фірми Ернст & Янг Внешаудит, Київ;
* пан **Леонід Кістерський**, голова національного центру із здійснення міжнародної допомоги Україні;
* пан **Джозеф Лемір**, головний фінансовий службовець Української фінансової групи, Київ; * пан **Олександр Литвинов**, генеральний директор компанії ОМЕТА-ІНВЕСТ, Київ;
* пан **Джон Крен Фразер** молодший, старший віце-президент фірми АЛЕКСАНДЕР & АЛЕКСАНДЕР, Нью-Орлеан, США;
* пан **Михайло Каскевич**, міністр праці;
* пан **Майкл Діксон**, Міжнародна фінансова корпорація, Київ;
* пан Джон Хсійно, фірма Бейкер і Макензі, Київ;
* пан **Пол Найт**, старший банкір Європейського банку реконструкції та розвитку, Лондон;
* пан **Джозеф Прокопенко**, Міжнародне бюро праці, Женева;
* пан **Бейт Томс**, фірма В С Томс, Anorneys, Лондон і Київ;
* представник Східно-Європейського конгресу підприємців,
* а також представники ряду зарубіжних компаній, що ведуть бізнес в Україні.

Конференція передбачає культурну програму з відвіданням архітектурних та історичних пам'яток Києва.
Участь у конференції платна. Розрахунковий рахунок оргкомітету 000467359 в ОПЕРУ Промінвестбанку України, МФО 300012.

Заявки для участі потрібно надсилати до Оргкомітету Міжнародної конференції «Україна - новий діловий партнер» не пізніше як 1 червня 1993 року. Реєстрація учасників — 7 червня, готель «Москва».

A Two-Day Conference
UKRAINE
THE NEW BUSINESS PARTNER
Legal, Financial & Economic Prospects & Opportunities

АДРЕСА ОРГКОМІТЕТУ:
252005, Київ-5, а/с 29.
Телефон: (044) 216-84-97.
Факс (авто)/телефон: (044) 264-54-94.

Автомобілі відомої японської корпорації MAZDA вже два роки на дорогах УКРАЇНИ

Сьогодні ми пропонуємо:

легкові автомобілі

MAZDA 323 седан (1.7 л.,дизель, комплектація LX та GLX)
MAZDA 626 седан (2 л., бензиновий, комплектація LX та GLX)
MAZDA 626 стейшн вегон (2 л.,дизель, комплектація LX)

мікроавтобуси

MAZDA E 2200 пасажирські (9 місць, дизель)
MAZDA E 2200 вантажні (дизель, 3 місця, 1 тона вантажу)

За бажанням замовника можливі поставки спеціалізованих автомобілів "швидкої допомоги" на базі мікроавтобуса MAZDA E 2200, маленьких вантажівок (1.5 тони), та легкових автомобілів MAZDA 626 з дизельним двигуном.
Ми ставимо за мету створити розвинуту мережу сервісних станцій на території України.
Сьогодні вже працюють сервісні станції у Києві (☎:553-14-93), Донецьку (☎61-30-23), Дніпропетровську (☎65-04-44), Львові (☎42-75-19). Найближчим часом відкривається сервісна станція MAZDA в Одесі.
Всі автомобілі пристосовані до дорожних умов України.
Одержати додаткову інформацію, придбати автомобілі та укласти угоди Ви можете за адресою:

Україна
253098 м.Київ
вул.Березняківська, 23
Департамент MAZDA
Компанія "Мінолта Трейдінг Україна"
☎ 044 553 02 03
☎ 044 553 28 26
Факс.: 044 553 15 95

Увага! Це дуже цікаво!

З 26 по 30 травня 1993 р. в [illegible]ці Спорту в м.Києві відбудеться Перше Київське Міжнародне Авто Шоу, в якому MAZDA б[illegible]е активну участь. Це буде велике автомобільне свято. На це свято ми приготували для Вас *подарунки.*
Той, хто прибає на протязі цих 5 днів автомобіль Mazda 323, отримає знижку з ціни 3%.
Той, хто придбає автомобіль Mazda 626 седан, отримає безкоштовно японську фотокамеру "Minolta".
Той, хто придбає Mazda 626 стейшн вагон, одержить в подарунок комлект автомобільних шин "Semperit".

Машини видаватимуться по оплаті готівкою, або по пред'явленню завіреного банком платіжного доручення.

ДО УВАГИ БЛАГОДІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Відділення міжнародної благодійної організації
United Way International
у країнах СНД та Східної Європи збирає інформацію про
українські благодійні організації
(офіційно зареєстровані й неформальні).
Відомості (назви та адреси) надсилати за адресою:
252030 Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 10, кв.59, Українська правнича фундація, Ю. Чижову.

АВТОМОБІЛІ ВАЗ УСІХ МОДЕЛЕЙ В ЕКСПОРТНОМУ ВИКОНАННІ ЗІ СКЛАДУ В КИЄВІ

Роздрібний продаж, оптові поставки, укладання довгострокових контрактів.
Реалізація проводиться за адресою: Київ, вул. Волинська, 47, військовий магазин «Автомобілі».
Довідки за тел.: (044) 276-74-03, 276-81-97.

МФТК «Інтерфорум».

Магазин «ТЕХНІКА» пропонує гаражі металеві (Прилуки, 3,5×6,5 м) із доставкою до місця установки.
Тел. 271-19-14, 271-17-62.
Магазин «ТЕХНІКА», тільки в нас, оптом і вроздріб, кращі в СНД друкарські машинки «ЯТРАНЬ». Форма оплати будь-яка.
Тел. 271-19-14.

МІЖНАРОДНИЙ СОЛОМОНІВ УНІВЕРСИТЕТ ОГОЛОШУЄ НАБІР СТУДЕНТІВ

на гуманітарний, природничо-науковий, медико-інженерний, нових технологій, біологічний, економічний, юридичний факультети.
Документи приймаються з 20 травня по 20 червня, співбесіда з 21 по 26 червня за адресою: Київ, вул. Саксаганського, 64, школа № 21.
Тел.: (044) 220-67-94.

ПОСТУПИВШИСЬ ПРИНЦИПАМИ

Абітурієнту-93

Справжнім подарунком для тих, хто збирається складати іспит з історії, стане довідник В. Крушинського та Ю. Левенця «Історія України. Події, факти, дати», випущений недавно в світ видавництвом «Зодіак-Еко». Автори відійшли від усталених «принципів» комуністичної історіографії й використали при підготовці довідника давні, досі невідомі історичні джерела.

Катерина КІНДРАСЬ.

Коротко

І поле засіяти, і дім збудувати

Поки політики ламають списи — бути чи не бути СНД, кому з ним дружити, кого з ким об'єднувати, ті, хто сіє, будує, виробляє, зібралися у Підмосков'ї, щоб об'єднатися в одвічному: сусіди мають жити у дружбі і мирі, допомагати одне одному.

Зібралися повноважні представники органів влади ряду столичних областей СНД, щоб укласти угоду про співробітництво. Делегацію Київщини очолювали представник Президента Іван Капштик та голова обласної Ради Василь Сінько. Угода закріпила домовленість про економічні, науково-технічні і культурні зв'язки, стабілізацію споживчого ринку, розвитку фермерських господарств, розширення індивідуального житлового будівництва та ще багато дечого.

Микола КОВАЛЬ.

Хмільний податок

На Одещині запроваджено додатковий місцевий збір у розмірі 10 відсотків вартості лікеро-горілчаних виробів. Кошти адресуються фондові регулювання цін на хліб та товари першої необхідності з метою стримання їх подорожчання.

Більш того: депутати «благословили» стягування нового збору з усіх спиртних напоїв, що реалізуються на території області, а державна податкова інспекція і фінансове управління держадміністрації вже подбали про надійний механізм контролю за виконанням цього рішення.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

МІЛІЦІОНЕР ВІДКРИВ ВОГОНЬ ПО... МІЛІЦІОНЕРАХ

Трагедією закінчилося чергування міліцейського наряду на одному із дорожніх постів неподалік від райцентру Великий Бурлук на Харківщині. Сержант міліції розстріляв з автомата впритул своїх товаришів по службі старшого лейтенанта та капітана міліції. Така ж сумна доля, напевно, чекала ще одного правоохоронця, однак йому вдалося вирватися живим з місця кривавої драми. Мотиви злочину поки що не встановлені. Прокуратура Харківської області порушила кримінальну справу. Злочинець зник. Цілодобово сотні співробітників органів правопорядку намагаються знайти і знешкодити особливо небезпечного злочинця. Очолює операцію начальник УВС області генерал-лейтенант Олександр Бандурка.

Все почалося з того, сказав він кореспонденту «Голосу України» в ексклюзивному інтерв'ю, що напередодні трагедії в одному із харківських військових училищ було вчинено напад на вартового з метою заволодіння його зброєю. І це злочинцю вдалося. У зв'язку з цією надзвичайною пригодою, як і належить органам правопорядку діяти за таких обставин, на вокзалах, автошляхах, інших багатолюдних місцях були виставлені посилені міліцейські пости. Постову службу поблизу Великого Бурлука несли капітан Петухов, старший лейтенант Юрков та сержант Попов. Четвертий працівник міліції мав одного із них змінити на посту.

В рядах міліції сержант Попов служив небагато часу. Перед міліцейською кар'єрою випробував себе в армії, на заводі, встиг потрудитись й на флоті. Врешті повернувся додому, поступив на службу у Вел. Бурлуцький РВВС. Характеристики з попередніх місць роботи та служби мав позитивні.

Знак біди

Що трапилося з сержантом Поповим пізнього недільного вечора? На це запитання знайти відповідь повинно слідство, можливо, щось прояснить сам колишній сержант міліції, якщо його вдасться взяти живим. Відомо, що він ще не мав права на носіння зброї і ніс службу на тому злополучному посту без неї. Як автомат опинився в його руках — теж достовірно ще не відомо. Службу в армії Попов проходив в курортному Криму, про порушення психіки внаслідок участі в якихось локальних військових конфліктах говорити не доводиться.

...Покінчивши з офіцерами, сержант захопив колгоспний автобус і, погрожуючи автоматом, примусив шофера гнати машину до Харкова. Неясно, що входило в його плани. Втім, на півшляху автобус наздогнав міліцейський наряд, зробивши спробу мирним шляхом зупинити небезпечний вояж. У відповідь сержант відкрив прицільний автоматичний вогонь. Дісталося й одному із водіїв молоковозу, його госпіталізовано. Після цього сержант покинув автобус, залишивши в ньому автомат, і зник у дачній лісовій зоні. Нічні спроби прочесати ліс по гарячих слідах не принесли бажаного результату. Не виключено, що колишній сержант добирається пішки до Харкова (30 кілометрів від того місця, де він залишив автобус), аби звести з кимось рахунки. За приблизними підрахунками, у злочинця залишився в руках пістолет з кількома патронами.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Спеціально для «Голосу України»

«УКРАЇНА — ЦЕ МОГУТНЯ ДЕРЖАВА»

Минулого вівторка Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Болгарія Олександр Воробйов вручив вірчі грамоти болгарському Президентові Желю Желеву. По закінченні офіційної церемонії відбулася дружня розмова, після якої український посол і Президент Болгарії дали інтерв'ю для «Голосу України».

Желю Желев: «Ми давно чекали на відкриття українського посольства в Софії. Сьогодні це здійснилося, сьогодні це — історичний факт. Відтепер, переконаний, наші відносини в сфері економіки, науки, культури і освіти розвиватимуться ще краще. Це в інтересах обох країн. Для нас Україна — це могутня держава, з величезним потенціалом, працелюбним народом».

Олександр Воробйов: «Я передав Президентові Болгарії Желю Желеву особисте запрошення Президента України Леоніда Кравчука відвідати нашу державу. Болгарський лідер цілком поділяє думку глави Української держави, що цей майбутній візит дасть можливість безпосередньо обмінятися думками щодо подальшої співпраці двох країн. Я також передав Желю Желеву слова Президента Кравчука про те, що Україна турбується і турбуватиметься про українських болгар. Гарантуватиме права усіх національних меншостей, і болгарської також, які проживають на території нашої республіки».

Записав Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

У сусідів

НЕБАЖАНА СПАДЩИНА

Польща тяжко «розлучається» з Радянською Армією, якої вже не існує. Проте справа її живе. Йдеться про сумну спадщину, яку залишили військові, що дислокувалися тут згідно з Варшавським договором. Отруєна мастилами земля, вирубані під танкодроми ліси, спаплюжені артилерійськими маневрами поля. Ось деякі з проблем, що їх змушені розв'язувати польські власті.

Щойно саперні підрозділи Сілезького військового округу розпочали операцію з розмінування 500 гектарів радянських полігонів. Її розраховано на кілька років. Адже загалом йдеться про обстеження 25 тисяч гектарів лісових угідь. Очікують, що буде виконано й знешкоджено сотні тонн снарядів і мін, які не розірвалися.

Володимир САВЦОВ.

Варшава.

Коротко

Конвертована освіта

Домовленість про взаємне визнання дипломів про вищу освіту та наукових ступенів досягнуто між Узбекистаном і Києвом. Подібна угода в історії цієї середньоазіатської республіки підписана вперше. Нині Міністерство вищої, а також Міністерство середньої спеціальної освіти ведуть переговори про взаємне визнання дипломів ще з кількома країнами.

Зульфія РАСУЛІ.

Ташкент.

Справи кримінальні

СВОЯ МАФІЯ СТРАШНІША

Колись місто Шяуляй не часто привертало до себе увагу республіканської преси. Та в останні місяці повідомлення звідти буквально не сходять зі сторінок литовських газет — по місту прокотилася потужна хвиля вибухів. Ледь не щодня вони лунали в кафе, ресторанах, магазинах. Так шяуляйська мафія зводила рахунки з непокірними власниками цих приватних закладів. Ситуація в місті досягла такого напруження, що Президент Литви А. Бразаускас узяв під особистий контроль розслідування справ про вибухи.

На допомогу шяуляйській поліції з Вільнюса прибула група експертів, посприяло Міністерство внутрішніх справ Литви. Почалася інтенсивна робота. В результаті проведених численних обшуків затримали немало злочинців. Кількість заарештованих така велика, що, за словами старшого комісара міської поліції А. Сангайли, їх ніде тримати: слідчі ізолятори переповнені. Під час обшуків у злочинців було вилучено немало зброї, боєприпасів, бронежилетів, радіостанцій, котрі дають можливість вклинитися навіть в ефір поліції. Такій амуніції правозахисні органи можуть лише позаздрити.

Дії працівників правопорядку вже дали відчутні плоди. Однак хід розслідування істотно утруднений тим, що люди бояться давати свідчення. Воно й зрозуміло: адже в даному випадку йдеться не про горезвісну сицілійську мафію, яка орудує «десь там», а про свою власну, що діє у безпосередній близькості від кожного мешканця міста.

Надія ДОРОНІНА.

Вільнюс.

Пам'яті бойового побратима

Після тяжкої хвороби помер Герой Радянського Союзу, полковник у відставці Михайло Васильович **Ремізов.**

М. В. Ремізов народився у 1918 році в сім'ї селянина. Рано померла мати, з трьох місяців його ростили у новій сім'ї. Після семирічки працював чорноробом, заробляв для себе й діда-інваліда.

Після закінчення артучилища в 1942 році — на фронтах Великої Вітчизняної війни. Командир батареї 258-го легкого ар... полку (200-а легка артбригада, 4-а танкова армія, І Український фронт). Старший лейтенант М. В. Ремізов особливо відзначився у січні 1945 року під час прориву глибоко ешелонованої оборони ворога на північний захід від міста Сандомира (Польща). Його батарея завдала противникові тяжких втрат у живій силі, сприяла танкам і піхоті у визволенні міста Коньське, форсуванні Одеру. Звання Героя Радянського Союзу М. В. Ремізову присвоїли 10.04.1945 року. А ще його нагороджено багатьма бойовими орденами.

Після війни продовжував службу в армії, вчився. З 1966 ... полковник М. В. Ремізов у відставці. Більш як 10 ... ків сумлінно працював у НДІ «Квант».

Світла пам'ять про Михайла Васильовича Ремізова назавжди залишиться в серцях солдатів, які перемогли фашизм.

Районна Рада народних депутатів, державна адміністрація Залізничного району м. Києва, райвійськком, Рада Героїв Радянського Союзу та повних Кавалерів ордена Слави м. Києва.

Футбол

ПОЧИН ЗРОБЛЕНО

ЛИТВА — УКРАЇНА. 1:2 (1:2). Товариський матч національних збірних. Вільнюс. Стадіон «Жальгіріс», 18 травня. 3000 глядачів. Суддя Альгірдас Дубін...с (Литва).

Литва: Мартінкенас, Ж..., Балтушнікас, Терешнікас (Сакалас, 70), Калвайтіс (Урбанас, 74), Ольшанскіс, Скарбалюс, Шлекіс, Подеріс (Бічка, 46), Кіріловас, Здaнчюс.

Україна: Помазун, Попов, Беженар, Яковенко, Михайленко, Полунін, Похлєбаєв, Шкапенко (Ковалець, 72), Грицина (Гайдаш, 64), Леоненко (Гусєв, 86), Коновалов.

Голи: Здaнчюс (4), Леоненко (18), Михайленко (22). Попереджено Леоненка, Михайленка, Балтушнікаса, Здaнчюса.

Для литовців поєдинок з українськими футболістами був останньою репетицією перед відбірковим матчем чемпіонату світу проти збірної Північної Ірландії, який гратимуть у столиці Литви 25 травня.

Що ж, наші хлопці влаштували серйозну перевірку господарям. Хоча початок зустрічі для гостей був не з приємних. Вони пропустили швидкий гол. Але після цього, мов за командою, українські спортсмени перехопили ініціативу. І вже в першому таймі забезпечили результат. Спершу Леоненко проскочив між двома високими захисниками і дотепно перекинув м'яч через Мартінкенаса. А потім Михайленко після кутового, поданого Полуніним, влучно пробив головою.

Подробиці про перебування наших футболістів у Литві — в одному з наступних номерів газети.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Вільнюс — Київ.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

★ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 845793

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311092.

1-у сторінку набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».